

Köögi- ja sööklajäätmete käitlemise meelespea

Jäätmete üleandmine

Sõlmi jäätmevedajaga leping, kogu köögi- ja sööklajäätmed mahutisse ja anna jäätmed regulaarselt jäätmevedajale üle. Võimalusel väldi mahutis ka bioloogiliselt lagunevate kilekottide kasutamist, mis on omaette uus jääde.

Kompostimine

Kasuta juhul kui soovid ise oma jäätmed käidelda kompostmullaks.

Vermikomposter

Spetsiaalsete kompostiussidega toimiv suletud komposti lahendus.

Vermikomposter koosneb

Õhuavadega kaanega kastist biojätmete ja usside jaoks, vedeliku kogumise kastist, millel on aukudega plaat liigse vedeliku äravooluks. Kasutamine nii väli- kui sisetingimustes. Sobib ka eluruumidesse.

Tavaline kinnine komposter

Sobib igale kinnistule. Kasutamine nii väli- kui ka sisetingimustes. Komposti võib osta või ise valmistada. Ise valmistamisel puuduvad piirangud kuju, suuruse ja materjalide osas. Materjali valikul soovitame eelistada taaskasutamise võimalust.

Aunkompostimine

Sobib maakoju või suuremale elamukrundile. Kompostimine välitingimustes. Ei vaja kompostikasti. Vajalik on tõkestada lindude ja loomade juurdepääs aunale.

Kilekotis kompostine:

Sobib nii väli- kui ka sisetingimustes. Kilekotis kompostimisviis on kompaktne, materjal ei valgu laiali ega levita lõhna. Valitud kilekotid peavad olema tugevad, kuna kompostimisprotsess võib kesta üle kahe aasta. Tuleb jälgida ja vältida, et kilekott ei muutuks rabedaks ega puruneks.

Kiirkomposter

Sobib igale kinnistule. Kasutamine nii väli- kui ka sisetingimustes. Tegemist on kinnise kompostriiga, millel on lisasoojustus, et kompost kiiremini valmiks.

Täiendava soojustusega kiirkomposter

Sobib igale kinnistule. Kasutamine nii väli- kui ka sisetingimustes. Tegemist on kinnise kompostriiga, millele on lisatud täiendav isolatsioonikiht, et kompost kiiremini valmiks ning protsess toimiks ka külmemal aastaajal.

Kuidas komposter tööle panna

Kvaliteetse komposti tootmine eeldab kompostimisel õiges vahekorras niiskust, õhku ja toitaineid. Alustuseks pane komposti põhja paras kiht jämedat kruusa. Seejärel toidujäätmed. Kompostimise protsessi parendamisel aitab kaasa tugiaine või mikroorganisme sisaldavate graanulite kasutamine. Tugiaineks võib olla multš, turvas või puiduhake. Poest saab osta ka spetsiaalsed kompostimise tugiainet. Pidev toidujätmete lisamine hoiab kompostimise protsessi töös. Kompostimine toimib 50-70 °C temperatuuri vahemikus.

Sisetingimustes kasutatavas kompostis valmib viljakas kompostmuld aastaga, välitingimustes sõltuvalt kompostist kuni kahe aastaga. Kompostimisel võib tekkida kompostimise vedelik. Kompostimise vedelikku saab kasutada taimede väetamiseks. Kui kompost tundub kuiv, siis võib seda veega niisutada.